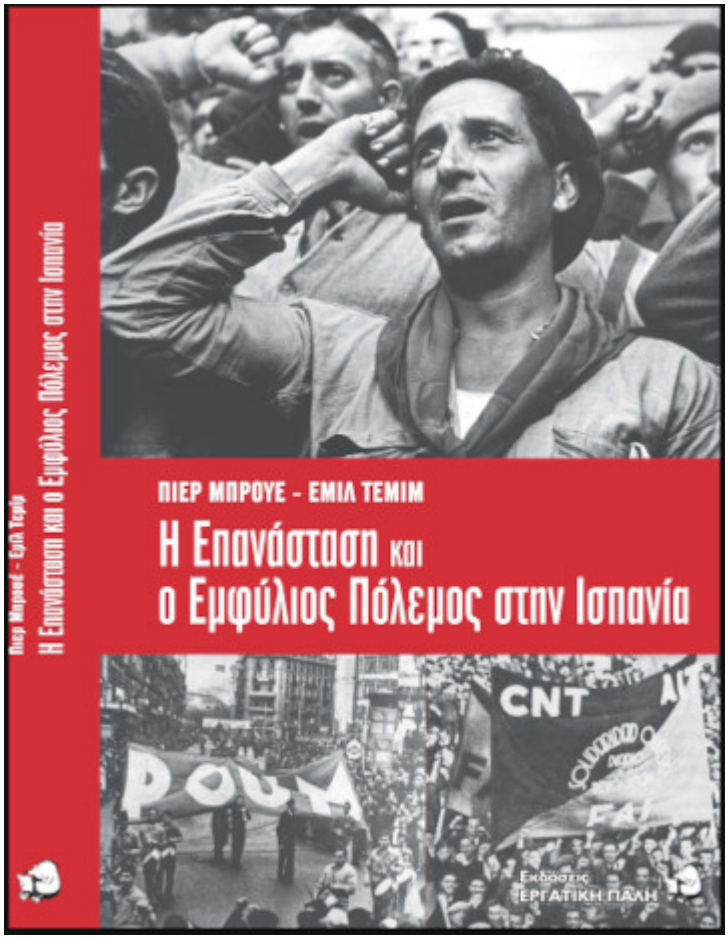

Από τις **Εκδόσεις Εργατική Πάλη** κυκλοφόρησε το βιβλίο **Η επανάσταση στην Ισπανία και ο εμφύλιος πόλεμος,** των **Πιερ Μπρουέ και Εμίλ Τεμίμ,** στα 90 χρόνια από την Ισπανική Επανάσταση.

Στον πρόλογο της έκδοσης διαβάζουμε:

Με τη συμπλήρωση ενενήντα χρόνων από την εξαιρετικά σημαντική Ισπανική Επανάσταση του 1936, εκδίδουμε το έργο των Πιερ Μπρουέ και Εμίλ Τεμίμ, **Η επανάσταση στην Ισπανία και ο εμφύλιος πόλεμος.**

Από τις εκδόσεις μας έχει ήδη κυκλοφορήσει το έργο του Φέλιξ Μόροου, **Επανάσταση και αντεπανάσταση στην Ισπανία.** Ωστόσο το έργο του Μόροου, παρ' όλο που αποτελεί την καλύτερη μαρξιστική ανάλυση της ισπανικής επανάστασης του 1936-1937, είναι ένα έργο

που γράφτηκε **κατά τη διάρκεια** της Ισπανικής Επανάστασης και **προτού αυτή ολοκληρωθεί.** Το έργο των Μπρουέ και Τεμίμ γράφτηκε **είκοσι χρόνια μετά το τέλος της επανάστασης** και με αυτήν την έννοια είναι ιστοριογραφικά πιο πλήρες. Ταυτόχρονα παρουσιάζει διεξοδικά τις πολιτικές δυνάμεις, τις σημαντικότερες μάχες και την αλληλοσύνδεση των διεθνών εξελίξεων και της ίδιας της επανάστασης. Έτσι, τα δύο έργα ως έναν βαθμό αλληλοσυμπληρώνονται, αναδεικνύοντας με τον καλύτερο τρόπο **τη σύγκρουση των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων** στην Ισπανική Επανάσταση αλλά και **τους λόγους για την τραγική της κατάληξη.**

Από ορισμένους αναλυτές υποστηρίζεται η άποψη ότι το επαναστατικό κύμα που άρχισε με την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917 έκλεισε απότομα και βίαια με την άνοδο στην εξουσία του Χίτλερ το 1933, καθιστώντας έτσι αναπόφευκτο το ξέσπασμα του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου. Αυτή η αντίληψη θεωρεί ότι η Ισπανική Επανάσταση του 1936 ήταν η τελευταία αναλαμπή του ευρωπαϊκού εργατικού κινήματος, καταδικασμένη να αποτύχει ή ακόμα κι αν κατέληγε νικηφόρα, δε θα άλλαζε ουσιαστικά την πορεία της Ιστορίας. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Η φασιστική δικτατορία του Μουσολίνι είχε εγκαθιδρυθεί αλλά κάθε άλλο παρά σταθερή ήταν. Το ίδιο ισχύει και για τον ναζισμό στη Γερμανία. Μια νίκη της επανάστασης στην Ισπανία μαζί με την άνοδο του γαλλικού εργατικού κινήματος μετά το 1936 θα είχε κλονίσει επικίνδυνα αν όχι θανάσιμα τα δύο φασιστικά καθεστώτα, θα ενέπνεε και θα γέμιζε αυτοπεποίθηση το ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα, θα άλλαζε τους ταξικούς συσχετισμούς στην Ευρώπη και ήταν η καλύτερη εγγύηση ότι θα σταματούσε η πορεία προς το σφαγείο του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου.

Στις μέρες μας η βαθιά και δομική κρίση του παγκόσμιου καπιταλιστικού και ιμπεριαλιστικού συστήματος βρίσκεται σε παροξυσμό. Όλες οι αντιφάσεις του καπιταλιστικού και ιμπεριαλιστικού συστήματος εκρήγνυνται. Η κρίση είναι πολύπλευρη: οικονομική, κοινωνική, πολιτική, ιδεολογική και ηθική και απειλεί το παγκόσμιο εργατικό κίνημα, την ίδια την ανθρωπότητα, με μια αιματοβαμμένη αντεπανάσταση σε κάθε χώρα και με τον 3ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Συνάμα το παγκόσμιο εργατικό κίνημα, ενώ βρίσκεται σε διαρκή και όλο και πιο έντονο αναβρασμό, εξακολουθεί να είναι πολιτικά αφοπλισμένο: οι παραδόσεις του έχουν αδυνατίσει στο μέγιστο βαθμό, αν και δεν έχουν ξεριζωθεί από τη μνήμη των εργαζομένων. Γι’ αυτό στις μέρες αποτελεί πρώτιστο καθήκον η αναγέννηση της εργατικής ιδεολογίας, της επαναστατικής θεωρίας και πολιτικής, και η ανάπτυξη των επαναστατικών κομμάτων και μιας Διεθνούς. Από αυτό θα κριθεί το μέλλον της ανθρωπότητας.

Σε αυτή την επείγουσα και βασανιστική ανάγκη ανταποκρίνεται και η έκδοση του βιβλίου Μπρουέ και Τεμίμ, Επανάσταση και αντεπανάσταση στην Ισπανία. Η Ισπανική Επανάσταση,

αυτή η σφοδρή σύγκρουση των κοινωνικών δυνάμεων, της αστικής τάξης και των εργατών και αγροτών, αποτελεί την κρίσιμη δοκιμή όλων των στρατηγικών των διαφόρων πολιτικών δυνάμεων: από τους αστούς δημοκράτες, τους σοσιαλιστές και σταλινικούς ρεφορμιστές μέχρι τους αναρχικούς, τους κεντριστές του POUM και την αριθμητικά αδύναμη επαναστατική αριστερά («Φίλοι του Ντουρούτι», Μαρξιστές-Λενινιστές, κ.ά.).

Η στρατηγική του σταλινικού ΚΚΙσπανίας στηριζόταν στη λανθασμένη μενσεβίκικη θεωρία της «επανάστασης κατά στάδια», που στην Ισπανία εφαρμόστηκε (με την ιδιαίτερη «αντιφασιστική» παραλλαγή της) όχι μόνο από τους κύριους πολιτικούς της Κομιντέρν αλλά και από αρκετούς από τους σοσιαλδημοκράτες και κεντριστές συμμάχους τους (για να μην αναφερθούμε στους «φιλελεύθερους» αστούς πολιτικούς, οι οποίοι αποδέχθηκαν αυτή τη θεωρία με μεγάλο ενθουσιασμό).

Στην Ισπανία, που ήταν όντως μια καθυστερημένη χώρα, υποτίθεται ότι η επανάσταση που βρισκόταν στην ημερήσια διάταξη, θα έπρεπε να είναι αστικοδημοκρατική. Επομένως ο στόχος φαινόταν να είναι η υπεράσπιση της αστικής δημοκρατίας και του δημοκρατικού πολιτεύματος ενάντια στον φασισμό, τη μοναρχία και τους μισοφεουδάρχες γαιοκτήμονες• όχι να φέρουν στη λογική του κατάληξη τον αγώνα των εργατών και των αγροτών ενάντια στην εκμετάλλευση και την καταπίεση, με μια διαδικασία διαρκούς επανάστασης, που θα οδηγούσε στην εργατική εξουσία και, σ’ αυτή την πορεία, στην επίλυση εκείνων των καθηκόντων της αστικοδημοκρατικής επανάστασης, τα οποία η ιδιόμορφη ιστορία του ισπανικού καπιταλισμού είχε αφήσει άλυτα.

Πέρα όμως από τη λανθασμένη και καταστροφική αυτή στρατηγική πρέπει να σημειώσουμε και το δολοφονικό ρόλο του ΚΚ Ισπανίας, που δε δίστασε, κατά τη διάρκεια της επανάστασης, να εξοντώσει με αισχρές συκοφαντίες, βασανιστήρια, απαγωγές, φυλακίσεις και εξαφανίσεις μια σειρά από επαναστάτες ηγέτες είτε αναρχικούς είτε πουμιστές, κ.ά.- όπως ακριβώς έπραξε και το ΚΚΕ στη χώρα μας κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης του 1943-1949.

Από την άλλη, η Ισπανική Επανάσταση προσφέρει και την πιο πειστική ιστορική απόδειξη ενάντια στην αυθορμητιστική αντίληψη των Αναρχικών. Αυτή η στρατηγική υποστηρίζει ότι η εξέγερση των μαζών επαρκεί από μόνη της για να οδηγήσει σε νίκη τη σοσιαλιστική επανάσταση. Δεν υπήρξε ποτέ στην Ιστορία μια τόσο γενικευμένη εξέγερση όπως αυτή του Ιουλίου του 1936, όταν οι Ισπανοί εργάτες συνέτριψαν την ανταρσία του φασιστικού στρατού σχεδόν σε κάθε μεγάλη πόλη της χώρας καθώς και σε ένα μεγάλο μέρος της υπαίθρου.

Ποτέ πριν δεν ήταν τόσο γενικευμένες οι αυθόρμητες καταλήψεις εργοστασίων, κτηρίων δημοσίων υπηρεσιών και τσιφλικιών από τις καταπιεσμένες μάζες όπως εκείνες τις μέρες στην Ισπανία. Παρ' όλα αυτά όμως, η επανάσταση δεν ήταν νικηφόρα. Καμία ενοποιημένη και συγκεντροποιημένη δομή εξουσίας δε συγκροτήθηκε από τις καταπιεζόμενες μάζες.

Αντιμέτωποι με αυτό το καθοριστικό ζήτημα κάθε επανάστασης, οι αναρχικοί ηγέτες, οι οποίοι είχαν εκπαιδεύσει τις μάζες στο δόγμα της άμεσης «κατάργησης» του κράτους, απέτρεψαν καθοριστικά τις επαναστατημένες μάζες (μέσα σε αυτές ήταν και πολλοί αναρχοσυνδικαλιστές) να δημιουργήσουν το δικό τους εργατικό κράτος -αναγκάζοντάς τις έτσι να αποδεχτούν τη ντε φάκτο αναβίωση του αστικού κράτους, μαζί και του κατασταλτικού μηχανισμού.

Το γεγονός ότι οι ίδιοι οι αναρχικοί ηγέτες πρώτα συμμετείχαν σε αυτή την αναβίωση του κράτους ως μέλη μιας κυβέρνησης συνεργασίας με την αστική τάξη, και μετά έγιναν, με τη σειρά τους, θύματα της καταπίεσης, που οι ίδιοι είχαν βοηθήσει να γίνει δυνατή, απλώς υπογραμμίζει το κύριο δίδαγμα του Ιούλη του 1936. Η αντικαπιταλιστική μαχητικότητα, ο επαναστατικός δυναμισμός και ο ηρωισμός των μαζών, μπορούν, υπό συγκεκριμένες περιστάσεις, να πάνε πέρα από οτιδήποτε έχει προβλεφθεί από τους ίδιους τους επαναστάτες. Αλλά χωρίς την πραγματική καταστροφή της αστικής κρατικής μηχανής και την αντικατάστασή της από ένα νέο εργατικό κράτος, καμία σοσιαλιστική επανάσταση δεν μπορεί να είναι νικηφόρα. Ένα τέτοιο νέο εργατικό κράτος δεν μπορεί να οικοδομηθεί χωρίς μια συγκεντροποιημένη ηγεσία (ένα επαναστατικό κόμμα), μόνο μέσα από αυθόρμητους αγώνες.

Εκδόσεις Εργατική Πάλη